

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Petra Šebka a Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. v právní věci žalobců: **a) S. H., b) Ing. Z. Š.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Brno, Žerotínovo náměstí 3/5, za účasti: **I. Ing. Z. S., II. M. Š.**, zastoupena opatrovníkem Ing. J. Š., **III. Obec Želešice**, se sídlem Želešice, 24. dubna 16, o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru dopravy ze dne 5.9.2012, č.j. JMK 90058/12,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á.**
- II. Žalobce a) **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobce b) **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á.**
- V. Osoba zúčastněná na řízení I. **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

- VI. Osoba zúčastněná na řízení II. **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- VII. Osoba zúčastněná na řízení III. **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci podanou žalobou brojí proti rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru dopravy, ze dne 5.9.2012, č.j. JMK 90058/12, kterým bylo dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Obecního úřadu v Želešicích ze dne 12.7.2012, č.j. 1097/2012, a potvrzeno toto prvostupňové rozhodnutí.

I. Podstata věci

Obecní úřad v Želešicích (dále jen „silniční správní úřad“), dne 12.7.2012 rozhodl, že na pozemcích p.č. 871/1, 871/2 a 873, v k.ú. Želešice, je v jejich dolním konci vedena veřejně přístupná účelová komunikace (dále jen „účelová komunikace“). Účelová komunikace začíná na společné hranici pozemků p.č. 871/1 a p.č. 838/2 v k.ú. Želešice, v pravé polovině p.č. 871/1 v k.ú. Želešice a končí na pozemku p.č. 873 v k.ú. Želešice. Touto komunikací jsou zpřístupněny pozemky p.č. 871/1, 871/2 a 873, vše v k.ú. Želešice. Dále silniční správní úřad deklaroval, že účelová komunikace umožňuje svými parametry přístup a příjezd dvoustupňovým motorovým vozidlem nebo pěších.

Proti tomuto rozhodnutí podali odvolání M. H. (bývalá majitelka pozemku p.č. 871/2 v k.ú. Želešice) a Ing. Z. Š. (majitel pozemku p.č. 871/1 v k.ú. Želešice). V odvolacích námitkách odvolatelé zejména namítali, že nebyly splněny základní znaky účelové komunikace podle § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“).

Žalovaný námitky odvolatelů zamítl s tím, že trasování komunikace je vedeno přes tři pozemky a umožňuje přístup všem sousedícím vlastníkům nemovitostí. Tato komunikace vznikla dlouhodobým pokojným užíváním a dnes již není možné zjistit,

kdy a jak bylo její užívání jako dopravní cesty založeno. K námitce, že se jedná o cestu z pohodlí, žalovaný uvedl, že přímé připojení na místní komunikaci je nereálné, což je doloženo i odborným vyjádřením Ing. P. S., autorizovaného inženýra pro dopravní stavby ze společnosti EUROTRACE s.r.o. Případné vybudování samostatného sjezdu pro pozemek p.č. 873 by vyžadovalo prodloužení sjezdu do pozemku p.č. 871/2 v k.ú. Želešice, investice do přeložení inženýrských sítí (přeložka sloupu NN, telefonních linek, hlavního řádu vodovodu a vybudování masivních opěrných stěn). Účelová komunikace svou kvalitou nemusí být vůbec stavbou ve smyslu stavebního zákona, může se jednat o ztvárnění povrchu tvořené vyjetými kolejiemi. Podstatné je to, zda jde o zřetelnou cestu, která je prokazatelně určena k užívání vozidly a chodci. Přes všechny tři pozemky vede v terénu znatelná, historicky zaužívaná pozemní účelová komunikace, o čemž jsou ve správním spisu listinné důkazy ve formě fotodokumentace a protokolů z výslechu svědků. Nesouhlas s existencí účelové komunikace uplatnila v roce 2011 majitelka pozemku p.č. 871/2 v k.ú. Želešice, která jej nicméně nabyla od rodičů, kteří nevyjádřili kvalifikovaný nesouhlas s obecným užíváním předmětné komunikace, což je zřejmé i z toho, jakým způsobem jsou oploceny pozemky p.č. 871/1, 871/2 a 873 ve své dolní části, kdy stávající oplocení je již značně letité a je umístěno podél přístupové komunikace, a dále jsou zde umístěna měřicí zařízení, kdy je požadavkem „síťářů“, aby měřicí zařízení byla umístěna na pozemku stavebníka, ve veřejně přístupné části. Dohoda o zrušení spoluvlastnictví ze dne 24.2.1975 není kvalifikovaným nesouhlasem s obecným užíváním.

Závěry žalovaného nyní žalobci napadají podanou žalobou.

II. Shrnutí žaloby

Žalobci namítají, že se v daném případě nejedná o veřejně přístupnou účelovou komunikaci, nýbrž o sjezd od rodinného domu č.p. 268 v k.ú. Želešice na ulici Sportovní, vybudovaný z pohodlí, neboť na pozemek p.č. 873 je umožněn přístup po veřejně přístupné asfaltové komunikaci nacházející se na pozemku p.č. 828/2 v k.ú. Želešice a dále z účelové komunikace na pozemku p.č. 890 v k.ú. Želešice, což silniční správní úřad neřešil a vůbec se existencí těchto přístupových cest nezabýval.

Majitel pozemku p.č. 873 si v roce 2011 bez souhlasu vlastníků zpevnil část jejich pozemků za účelem snazšího přístupu ke své nemovitosti. Již stavební úřad Šlapanice vyhodnotil tuto komunikaci jako příjezdovou cestu a nikoli veřejně přístupnou účelovou komunikaci, což podle žalobců vyplývá z rozhodnutí Městského úřadu Šlapanice, odboru výstavby, ze dne 19.9.2011, č.j. OV/22230-11/945-2011/HOU, kterým bylo Ing. S. nařízeno odstranění stavby „zpevněné příjezdové cesty k pozemku p.č. 873 v k.ú. Želešice“, a dále ze žádosti Ing. Stříbrného ze dne 20.10.2011, který uvedl, že „cesta slouží jako příjezd a přístup k rodinnému domu...“

Žalobci nesouhlasí s tím, že by bylo dostatečným způsobem prokázáno, že se v daném případě jedná o dlouhodobé užívání předmětné komunikace. Svědecké výpovědi jsou nevěrohodné, neboť se jedná o vzpomínky z raného dětství, jsou psány „jednotnou rukou“ a absentují u nich jakékoliv odchylky. Podle žalobců je pravděpodobné, že odpovědi byly dopředu připraveny. Svědkům nebyly položeny otázky, kdy zanikla cestička pro pěší a kdy vznikla deklarovaná komunikace pro průjezd osobních vozidel.

Žalobci rovněž poukazují na to, že tato komunikace nikdy neumožňovala průjezd osobními vozidly, což dokládají sdělením ze dne 8.7.2011, č.j. 905/2011, z něhož vyplývá, že zde v minulosti pravděpodobně byla cestička pro pěší, která následně ztratila svoji funkci, neboť byla Ing. S. zaplocena a přerušena.

Silniční správní úřad se podle žalobců neměl zabývat pouze tím, zda „právní vztah“ vznikl, ale i tím, zda nezankl. Námitky žalobců, které jasně prokazovaly, že „právní vztah“ zankl, žalovaný dle žalobců „zavrhl“.

Žalobci dále nesouhlasí s tím, že si silniční úřad nechal zpracovat odborné vyjádření, v němž byla vyhodnocena finanční náročnost vybudování sjezdu z účelové komunikace na ulici S. k nemovitosti Ing. S. Ze žádného právního předpisu nevyplývá, že o možnosti zřízení sjezdu a nájezdu k nemovitosti rozhoduje finanční náročnost stavby.

Žalobci dále nesouhlasí s tím, že by v otázce zřízení předmětné účelové komunikace byl vysloven konkludentní souhlas, tak jak uvádí žalovaný v napadeném rozhodnutí. Rodiče M. H. nabyli vlastnictví pozemku p.č. 871/2 v k.ú. Želešice dne 14.2.1975 dohodou o zrušení spoluvlastnictví. V této dohodě je výslovně uvedeno, že pozemky jsou bez závazků a břemen. V roce 2005 byl tento pozemek převeden na paní H., tedy jak manželé O., tak paní M. H. nemohli jakkoli vyjadřovat nesouhlas s touto komunikací, neboť ta v době nabytí vlastnictví pozemku neexistovala, což dokládá i znalecký posudek č. 3043/2005 o ceně nemovitosti rekreační chaty ev.č. 78 postavené na pozemku p.č. 870/4 v k.ú. Želešice, ve kterém není žádná zmínka o užívání části tohoto pozemku jako komunikace. To, že proti komunikaci byla vznesena námitka až v roce 2011, vyplývá z toho, že teprve tehdy si začal Ing. Stříbrný upravovat betonovými tvárnicemi pozemek tak, aby jej mohl využívat jako nový příjezd ke svému domu. Dříve své vozidlo odstavoval v garáži na pozemku p.č. 839/4 nedaleko své nemovitosti.

Žalobce a) dále namítá, že nebyl seznámen s poklady pro rozhodnutí, neboť mu v rámci nahlížení do spisu bylo sděleno, že do spisu nebyly vloženy žádné nové podklady a není tedy nutno do něj nahlížet, i přesto, že spis obsahoval posudek zpracovatele EUROTRACE s.r.o., čímž mu bylo znemožněno se s tímto posudkem seznámit.

Žalobci dále poukazují na to, že řízení bylo vedeno nadstandartním způsobem, neboť již v den podání žádosti bylo zahájeno správní řízení, v řízení byly pořizovány důkazy vedoucí k deklaraci komunikace a na jejich námitky nebyl brán zřetel a jako účelové byly zamítány. Ing. S. je zastupitelem obce Želešice.

Podle žalobců komunikace nesplňuje požadavky kladené na veřejnou komunikaci (bezpečný nájezd na ulici Sportovní) a dále požadavky stanovené vyhláškou č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb. Žalobci tvrdí, že o zániku předmětné komunikace svědčí mimo jiné i to, že na pozemku p.č. 873 v k.ú. Želešice, který je ve vlastnictví Ing. S., bylo přes deklarovanou komunikaci provedeno oplocení a postaven přístřešek. Žalobci dále poukazují na to, že na předmětné komunikaci jsou umístěny inženýrské sítě, které mohou být poškozeny provozem nedostatečně zpevněné komunikace. Žalobci setrvali na svém procesním postoji po celou dobu řízení před zdejším soudem a z výše uvedeného důvodu se domáhají zrušení napadeného rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného

Vyjádření žalovaného koresponduje s odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí, neboť, jak žalovaný zdůraznil, žalobní námitky odpovídají námitkám v odvolacím řízení, které byly v napadeném rozhodnutí řádně vypořádány. Žalovaný především odkázal na vyčerpávající vyjádření silničního správního úřadu ze dne 28.1.2013, č.j. 85/2013.

Žalovaný rovněž setrval na svém procesním postoji po celou dobu řízení a z výše uvedených důvodů navrhuje žalobu zamítnout.

IV. Vyjádření osob zúčastněných na řízení

Osoba zúčastněná na řízení I. ve svém vyjádření uvedla, že cesta v daném místě existovala již od nepaměti a vzhledem k povaze terénu dovozuje, že byla zbudována právě ke stavbě a obslužnosti této nemovitosti. O existenci této cesty podle osoby zúčastněné na řízení I. svědčí i fakt, že pozemky měly vlastní parcelní čísla, avšak pozdějším zcelováním pozemků byly zahrnuty do jednoho přídělu, který postupně měnil majitele. Cesta však byla vždy respektována, což vyplývá z vedení oplocení a skutečnosti, že podél cesty jsou umístěny sloupy nadzemního vedení, v cestě je po celé délce uložen obecní vodovod a telefonní kabely. Žádost o deklaraci cesty jako účelové komunikace podala osoba zúčastněná na řízení I. poté, co dřívější majitelka

pozemku (manželka nynějšího majitele) požádala o oplocení pozemku přes stávající linii plotů, zahrnující zmiňovanou cestu.

V. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobami k tomu oprávněnými (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno v rámci uplatněných žalobních bodů dle § 75 odst. 2 s.ř.s., podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného postupem podle § 75 odst. 1 s.ř.s.

Soud rozhodoval o žalobě bez nařízení jednání, za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s.ř.s.

Soud nejprve předdesílá, že žalobci v žalobě směšují dvě otázky. První otázkou je, zda cesta, která vede přes jejich pozemky k pozemku p.č. 873 v k.ú. Želešice, naplňuje definiční znaky veřejně přístupné účelové komunikace, vyplývající z § 7 zákona o pozemních komunikacích.

Druhá otázka, ke které žalobci v žalobě argumentují, souvisí se stavebně-technickými zásahy vlastníka pozemku p.č. 873 v k.ú. Želešice, Ing. S., do této komunikace; (z argumentace žalobců je zjevné, že se zpevňováním cesty Ing. S. bývalá majitelka pozemku p.č. 871/2 v k.ú. Želešice nesouhlasila). Tato otázka však není předmětem tohoto řízení; tou je pouze posouzení správnosti závěru žalovaného, že předmětná komunikace, vedoucí přes pozemky p.č. 871/1, 871/2 a 873, v k.ú. Želešice, je veřejně přístupnou účelovou komunikací, jak již bylo výše předesláno. Ohledně zásahů či využívání této komunikace způsobem, který neodpovídá charakteru předmětné komunikace (výstavba překážek, zvýšený provoz apod.) mají žalobci právo obrátit se na silniční správní úřad, který je oprávněn provoz omezit, či nařídit odstranit překážku apod. Otázka způsobu užívání komunikace je pro posouzení zákonnosti rozhodnutí žalovaného bezpředmětná. Ze stejného důvodu se k předmětu řízení nevztahuje ani námitka existence inženýrských sítí v předmětné komunikaci a možnosti jejich poškození automobilovým provozem; nadto není zjevné, zda inženýrské sítě pod předmětnou komunikací jsou ve vlastnictví žalobců a zda se tedy taková námitka vůbec týká jejich vlastnických práv. Rozhodnutí Městského úřadu Šlapanice, odboru výstavby, ze dne 19.9.2011, č.j. OV/22230-11/945-2011/HOU, o odstranění stavby, na které žalobci odkazovali, se také vztahuje k otázce stavebně-technických zásahů na předmětné komunikaci; s předmětem řízení proto také nesouvisí.

Existenci cesty v současnosti žalobci nezpochybňují; nadto je cesta zachycena ve správním spisu ve fotodokumentaci, kterou žalobci nerozporují. Vede jako přístupová komunikace z hlavní asfaltové pozemní komunikace k pozemku žalobce a), (pozemku bývalé majitelky M. H.) a pozemku Ing. S. V této souvislosti soud přisvědčuje argumentaci žalobců, že se jedná (mimo jiné) o přístupovou cestu k pozemku p.č. 873 v k.ú. Želešice. S ohledem na to, že účelem této komunikace není z povahy věci nic jiného, než umožnit majitelům pozemků přístup ke svým nemovitostem z hlavní vyasfaltované pozemní komunikace, míjí se z logiky věci takové žalobní tvrzení s námitkou nesprávného posouzení právního charakteru předmětné komunikace.

Soud se tedy zabýval tím, zda je právní závěr silničního správního úřadu a žalovaného o tom, že se na předmětných pozemcích nachází veřejně přístupná účelová komunikace, v souladu se zákonem o pozemních komunikacích a zda je dostatečně skutkově podložen.

Podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích je účelová komunikace pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků. Příslušný silniční správní úřad může na návrh vlastníka účelové komunikace a po projednání s příslušným orgánem Policie České republiky upravit nebo omezit veřejný přístup na účelovou komunikaci, pokud je to nezbytně nutné k ochraně oprávněných zájmů tohoto vlastníka. Úprava nebo omezení veřejného přístupu na účelové komunikace stanovené zvláštními právními předpisy tím není dotčena.

Namítali-li v této souvislosti žalobci, že žalovaný toliko odcitoval legální definici účelové komunikace a blíže se již nezabýval tím, zda jsou skutečně všechny znaky splněny, soud jim zapravdu dát nemůže.

Z ustálené judikatury správních soudů vyplývá, že z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Z argumentace obsažené v žalobou napadeném rozhodnutí je dle soudu zřejmé, že se silniční správní úřad i žalovaný vyčerpávajícím způsobem zabývali existencí všech znaků veřejně účelové komunikace – tedy, zda je patrna v terénu, jak a zda byla vyznačena v katastrálních mapách a geometrických plánech, zda se nachází na leteckých snímcích, vyslechnutím pamětníků silniční správní úřad zjišťoval, zda v daném místě cesta vedla i v minulosti, pokusil se zjistit, jak vznikla,

jaký je její účel a podrobně se zabýval tím, zda existuje k pozemku p.č. 873 v k.ú. Želešice jiná rovnocenná alternativa přístupu.

Žalobci nezpochybňují, že v minulosti se mohlo jednat o vyšlapanou cestu pro pěší, ta však podle jejich tvrzení zanikla a později vznikla „z pohodlnosti“ přístupová cesta k pozemku Ing. S. Toto své tvrzení odvozují z obsahu sdělení silničního správního úřadu ze dne 8.7.2011, č.j. 905/2011, dohody o zrušení spoluvlastnictví mezi manžely O. a Československým státem ze dne 24.2.1975 a znaleckého posudku Ing. A. P., ze dne 10.10.2005, č. 3043/2005, o ceně nemovitosti rekreační chaty ev.č. 78 postavené na pozemku p.č. 870/4 v k.ú. Želešice.

Soud v této souvislosti zdůrazňuje, že k samotnému vzniku veřejně přístupné účelové komunikace není třeba správního rozhodnutí, ani není podstatné, jak je příslušný pozemek, na němž se komunikace nachází, veden v katastru nemovitostí či jak byl evidován v minulosti. Podstatné je, zda tento pozemek fakticky splňuje veškeré znaky veřejně přístupné účelové komunikace uvedené v § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích.

Soud z obsahu správního spisu zjistil, že silniční správní úřad vycházel jednak z listinných důkazů a z fotodokumentace předložené Ing. S., dále ze svědeckých výpovědí pamětníků a leteckého snímkování z roku 1953, 1969, 1976, 1982 a 1990, dále z leteckého snímku se zákresem z katastrální mapy z roku 1953 a 2009, z vyznačení účelových ploch vymezených územním plánem obce z roku 2004 a ze snímku orto-foto mapy ze dne 13.4.2012. Tyto důkazy zhodnotil tak, že předmětná účelová komunikace jako patrná v terénu existovala.

Žalobci k takto shromážděným důkazům namítali, že svědci byli manipulováni a jejich výpovědi jsou nevěrohodné, protože se shodují. K tomu soud uvádí, že právní předchůdkyně žalobce a) a žalobce b) byli informováni o datu konání výslechu svědků a mohli se ho tedy zúčastnit a klást svědkům (poštovní doručovatelka, která se přistěhovala do obce roku 1931, členové bývalých stavebních komisí, pamětníci) otázky. Obecné konstatování žalobců o zmanipulovaných výsleších až v žalobě, aniž by se výslechu svědků zúčastnili, nebo aniž by předložili věrohodnou a konkrétní argumentaci, od které odvíjejí svůj závěr o zmanipulovaných svědcích, nemůže být za tohoto stavu úspěšné.

Poukazovali-li žalobci dále na to, že ze sdělení č.j. 905/2011, vydaného dne 8.7.2011 silničním správním úřadem vyplývá, že silnice jako pěšinka zanikla a nikdy nebyla používána pro osobní automobily, zdejší soud považuje v této souvislosti za vhodné poukázat na to, že toto sdělení, které je součástí správního spisu, bylo vydáno pro účely jiného řízení vedeného Městským úřadem Šlapanice. Jedná se o sdělení silničního správního úřadu adresované Městskému úřadu Šlapanice, z něhož se

podává, že silniční úřad podnikl další doplňující šetření ve věci existence účelové komunikace, že existence komunikace vyplývá z katastrální mapy (mapový list Moravský Krumlov 0-4/1) a z geometrického plánu č. zák. 32143-024-031-4, zpracovaného v roce 1974, dále že ze svědectví pamětníků vyplynulo, že šířka komunikace byla 1,2 – 1,5 metru a byla udržována a zpevňována lomovou drtí. Dále zde silniční správní úřad sděluje, že cesta byla používána pěšími, cyklisty, jednostopými dopravními prostředky, případně úzkými koňskými povozy; že by byla používána pro automobily, to se v dané fázi řízení nepodařilo dohledat. Obsah sdělení tak podle soudu nijak neprokazuje žalobní tvrzení, že by v daném místě přístupová komunikace zanikla.

Soud tedy uzavírá, že závěr silničního správního úřadu o tom, že se v místě nacházela přístupová komunikace, a to od nepaměti, je dostatečně skutkově podložen zejména fotografiemi a svědeckými výpověďmi a žalobci nevznegli žádnou argumentaci, mimo výše vypořádané námitky ovlivněných svědků, která by obsah fotografií či svědeckých výpovědí relevantním způsobem zpochybnila. Soud proto neshledal potřebným provádět dokazování znaleckým posudkem Ing. A. P., ze dne 10.10.2005, č. 3043/2005, o ceně nemovitosti rekreační chaty ev.č. 78 postavené na pozemku p.č. 870/4 v k.ú. Želešice, doloženým k žalobě, neboť skutkový stav byl silničním správním úřadem zjištěn dostatečně. I kdyby se eventuálně znalec vyjádřil tak, jak tvrdí žalobci, že na pozemcích p.č. 871/1, 871/2 a 873, v k.ú. Želešice, se nenachází žádná přístupová komunikace, stojí proti takovému tvrzení znalce fotografie, které jsou součástí správního spisu, např. letecký snímek z roku 2009 se zákresem katastrální mapy. Tyto důkazy žalobci nijak nerozporují. Otázka naplnění znaků předmětné komunikace ve smyslu § 7 zákona o pozemních komunikacích je pak otázkou právní, kterou je oprávněn posoudit správní orgán a soud. Znalci se ve správním nebo soudním řízení přibírají k tomu, aby jednak pozorovali skutečnosti, jejichž poznání předpokládá zvláštní odborné znalosti, jednak z takovýchto pozorování vyvozovali znalecké úsudky (posudky). Znalci se však nepřibírají, aby sdělovali úřadu nebo soudu své názory a úsudky o otázkách rázu právního (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12.5.2010, č.j. 1 Afs 71/2009-113, publ. pod č. 2313/2011 Sb. NSS a na www.nssoud.cz).

Zdejší soud proto nemůže se žalobci souhlasit v tom, že se měl jak silniční správní úřad, tak žalovaný zabývat tím, zda „právní vztah“ zanikl. Pokud žalobce a) resp. předchozí majitelka, a žalobce b) neoznámili ve správním řízení důkazy o tom, že předmětná komunikace zanikla, jež by zpochybnila důkazy shromážděné silničním správním úřadem, které svědčí o opaku, není důvodu, aby silniční správní úřad řešil z úřední povinnosti otázku, zda komunikace, resp. právo obecného užívání předmětných pozemků jako komunikace, nezaniklo, když nic, co by tomu nasvědčovalo, nevyšlo v průběhu správního řízení najevo.

Co se týče námitky žalobců ohledně toho, že se v daném případě jedná pouze o komunikaci z pohodlí, ani tady zdejší soud se žalobci nemůže souhlasit. Ze správního spisu vyplynulo, že se jedná o jedinou v daném místě možnou cestu. V této souvislosti lze odkázat na stranu 10 a 11 prvostupňového rozhodnutí, kde se touto otázkou silniční správní úřad vyčerpávajícím způsobem zabýval a dokonce nechal vypracovat odborné stanovisko Ing. P. S., autorizovaného inženýra pro dopravní stavby ze společnosti EUROTRACE s.r.o., z něhož se podává, že sklon, jaký by případně alternativní přístup musel mít, svědčí o naprosté nereálnosti požadavku žalobců na vybudování sjezdu od pozemku p.č. 873 v k.ú. Želešice. Tvrzení žalobců, že Ing. S. má již v současné době alternativní možnost přístupu z pozemní komunikace, se zcela míjí s obsahem fotodokumentace obsažené ve správním spise.

Žalobci touto argumentací nadto přehlíží existenci přístupu po předmětné komunikaci k prostřednímu pozemku, tedy pozemku bývalé majitelky M. H., či přístupu k měřicím zařízením, k inženýrským sítím při jejich opravách, sloupům nadzemního vedení, ke kterým též musí být zajištěn odpovídající přístup, a takový poskytuje právě předmětná komunikace.

Námitky poukazující na neexistenci předmětné komunikace a na to, že neplní funkci nutné komunikační potřeby, tak nejsou důvodné.

Soud se dále zabýval námitkou nesouhlasu žalobců s využíváním části jejich pozemku jako přístupové komunikace.

V případě existence veřejně přístupné účelové komunikace jsou soukromá práva vlastníka omezena veřejnoprávním institutem obecného užívání pozemní komunikace. Souhlas vlastníka dotčeného pozemku je *condicio sine qua non* k tomu, aby vlastník strpěl toto obecné užívání (bezplatně, obvyklým způsobem a k účelům, ke kterým je pozemní komunikace určena) části svého vlastnictví jako komunikace a umožnil na ni veřejný přístup. Zároveň je však vlastník pozemku vázán, byť i jen konkludentním, souhlasem svého právního předchůdce (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9.6.2011, č.j. 5 As 36/2010-204, publ. pod č. 2390/2011 Sb. NSS a na www.nssoud.cz a dále rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 15.11.2000, sp. zn. 22 Cdo 1868/2000 a ze dne 7.10.2003, sp. zn. 22 Cdo 2191/2002). Právní status veřejně přístupné účelové komunikace je tak závazný i pro budoucího vlastníka dotčeného pozemku.

Veřejně přístupnou účelovou komunikací je rovněž komunikace, u níž sice již nelze zjistit, zda byla některým z předchozích vlastníků obecnému užívání věnována, jež však byla jako veřejná cesta užívána od nepaměti z naléhavé komunikační potřeby.

Jak bylo výše uvedeno, skutkový stav prokázala fotodokumentace, listiny a svědecké výpovědi, z nichž vyplynulo, že v daném případě se jedná o přístupovou

komunikaci užívanou od nepaměti. Obsah dohody o zrušení spoluvlastnictví mezi manžely O. a Československým státem ze dne 24.2.1975 nevyvrací skutková zjištění silničního správního úřadu. To, že smluvní strany podpisem stvrdily neexistenci závazků a břemen na nemovitostech, nevyvrací jak faktický stav vyplývající z fotodokumentace (např. letecké snímky) a svědeckých výpovědí, tak formální stav vyplývající z geometrického plánu č. zák. 32143-024-031-4 z roku 1974, který je součástí správního spisu jako příloha sdělení č.j. 905/2011, vydaného dne 8.7.2011 silničním správním úřadem, na které odkazovali sami žalobci.

Z tohoto smluvního projevu vůle tak nelze dovozovat, že dolní část pozemku manželů O. nebyla využívána jako přístupová komunikace. Právo obecného užívání od nepaměti nemůže nadto být soukromoprávním projevem vůle vlastníka pozemku bez přistoupení dalších podmínek jednostranně omezeno (viz citovaná judikatura).

Argumentují-li žalobci, že komunikace nesplňuje současné parametry pro použití silničními vozidly, ani tady nemohou být úspěšní. Pokud se jedná o veřejně přístupnou účelovou komunikaci, je zřejmé, že charakter této komunikace má odpovídat jejímu účelu, kterým byl od nepaměti přístup k domu na pozemku p.č. 873, pozemku žalobce a), sloupům nadzemního vedení a trafostanicím. V současné době je adekvátní a standartní přístup k domu i automobilem (dříve koňské povozy nahradily automobily), čemuž by měla odpovídat i údržba komunikace s tím, že u tohoto typu komunikace není předpokládán zvýšený provoz. Ostatně případnému zvýšenému provozu neodpovídajícímu charakteru komunikace se mohou dotčení vlastníci bránit podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích.

Také námitka žalobců, že předmětná komunikace zanikla tím, že na pozemku p.č. 873 v k.ú. Želešice bylo provedeno oplocení a postaven přístřešek, nemůže být v tomto ohledu úspěšná, neboť právě v tomto místě (poslední pozemek v řadě) komunikace končí a tím tedy slouží účelu ve smyslu § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích.

Co se týče námitek vztahujících se k nezákonnému postupu správních orgánů ve správním řízení, soud k nim uvádí následující.

Žalobci namítali, že řízení bylo vedeno „nadstandartním“ způsobem. Pokud tento svůj názor opírají toliko o skutečnost, že vlastník nemovitosti, k níž má vést účelová komunikace, je zastupitelem obce, nelze podle soudu z pouhé skutečnosti, že obecní úřad rozhoduje na základě návrhu zastupitele obce dovozovat případnou podjatost zaměstnanců obecního úřadu ve smyslu § 14 správního řádu. Samotná skutečnost, že Ing. S. je členem orgánu, jenž řídí obec v rámci samostatné působnosti, neodůvodňuje to, proč by řízení, jež vedl silniční správní úřad v přenesené působnosti obce, mělo být vedeno podjatými osobami. Soud neshledává žádnou nezákonnost ani v tom, že již v den podání žádosti bylo toto řízení zahájeno. Co se týče žalobního

tvrzení ohledně účelového zamítání námitek, tak námitky, které měly být účelově zamítány, nejsou v žalobě nikterak specifikovány, tudíž se k nim zdejší soud nemůže blíže vyjádřit jinak než tak, že z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je zřejmé, že se žalovaný jednotlivě a podrobně vypořádal s každou odvolací námitkou.

Soud dále neshledává důvodnou ani námitku, že právní předchůdkyni žalobce a) nebylo umožněno nahlížet do spisu.

Soud této argumentaci rozumí tak, že právní předchůdkyně žalobce (M. H.) na základě informace podané silničním úřadem z vlastní vůle do správního spisu nenahlédla, z čehož nelze dovozovat, že by došlo ze strany silničního správního úřadu k nezákonnému postupu, neboť nebylo namítáno, že by bylo zabráněno nahlížení do spisu tím, že by tento spis nebyl poskytnut, nýbrž toto nahlížení po sdělení informace silničním úřadem právní předchůdkyně žalobce a) sama odmítla. Navíc žalobce a) nepředkládá žádný důkaz, jenž by prokazoval, že silniční úřad takovou informaci jeho právní předchůdkyni skutečně poskytl. Zdejší soud tak uzavírá, že právní předchůdkyně žalobce a) nebyla ve správním řízení nijak dotčena na svých veřejných subjektivních právech, tedy i tato námitka je nedůvodná.

Soud tedy dospěl k závěru, že v žádném ze žalobních bodů není žaloba důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

VI. Náklady řízení

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první s.ř.s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci nebyli ve věci úspěšní, a proto jim nenáleží právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšným byl žalovaný, tomu však podle obsahu soudního spisu nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Proto soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Ve vztahu k osobám zúčastněným na řízení pak krajský soud rozhodl tak, že nemají právo na náhradu nákladů řízení o žalobě. Osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu pouze těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil; případně jí soud může z důvodů zvláštního zřetele hodných na návrh přiznat i náhradu dalších nákladů řízení (§ 60 odst. 5 s.ř.s.). V daném případě však žádná z těchto zákonem předvídaných situací nenastala.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. března 2014

JUDr. David Raus, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová